

Posudek diplomové práce

Diplomová práce Martina Vyleťala nazvaná **Desegregace amerického vysokého školství jako fenomén, který nevedl k integraci** je rozdělena do následujících kapitol: *Úvod*, *Úvod do problematiky*, *Analýza dlouhodobých trendů*, *Vývoj přístupu federální vlády*, *Vývoj názoru Nejvyššího soudu v oblasti desegregace školství*, *Závěr* a dokonce i *Použitá literatura* je v obsahu práce číslována jako jedna z hlavních kapitol.

Už na první pohled je zřejmé, že *Úvod* a *Závěr* není nutno číslovat, jejich umístění v textu vyplývá již z názvu. Uvádění seznamu použité literatury v obsahu práce jako 7. kapitoly je naprosto mylné-Použitá kapitola do obsahu patří, ale není vhodné ji číslovat jako jednu z kapitol práce. Rovněž řazení nadpisů *Úvod* a *Úvod do problematiky* hned za sebou není zcela vhodné, nabízí se otázka, proč má mít práce dva úvody? Nebyl již první z úvodů vlastně úvodem do problematiky?

Autor si popletl více věcí, došlo tak i k poněkud politováníhodné skutečnosti, totiž k tomu, že do výtisku diplomové práce na samý konec, za seznam literatury, vložil duplicitně opět Obsah a strany 1 až 5 prvního z výše uvedených úvodů. Tak, jako kdyby chtěl opět celou práci zopakovat.

Cílem této práce je prokázat, že desegregace amerického školství sice přispěla k odstranění nerovného přístupu ke vzdělání ve smyslu zrušení zákonných opatření, která měla za cíl segregovat studenty dle rasy, ale sama o sobě nevedla k zániku škol, ve kterých studují jen příslušníci jedné, či více menšin. Práce si klade za cíl prokázat, že od konce studené války naopak znovu začalo těchto škol přibývat. To vše se týká veřejného školství. Práce analyzuje pouze situaci na veřejných nižších školách-tedy tam, kde se učí žáci od 5 do 17 let věku. Problematikou vysokých škol a univerzit se tato práce nezabývá, neboť tam desegregace proběhla na základě odlišných právních předpisů.

Náležitě je v práci představena a kriticky zhodnocena užitá literatura, metodologie i konkrétní logická stavba a struktura vlastní práce. Vysvětleny jsou zde správně relevantní pojmy jako segregace, desegregace, integrace a související právní pojmy. Představeny jsou i klíčové soudní spory, které ovlivnily právní systém USA i veřejnou politiku. Autor implicitně předpokládá, že integrace studentů odlišného rasového a etnického původu skrze školy, kde

složení žáků bude zhruba odpovídat etnickému složení obyvatel daného území, přispěje k rostoucí integraci a homogenizaci společnosti. Předpokládá, že takový školský systém připraví lépe studenty na život v multikulturní společnosti, ve které budou po opuštění školy žít a pracovat. Zároveň bude motivovat studenty z řad menšin k vyšším školním výkonům. Přesto, že pro obecnou globální platnost těchto tvrzení nejsou v práci důkazy, platnost těchto předpokladů a jejich konkrétní aplikovatelnost na americkou společnost je v práci náležitě na konkrétních příkladech prokázána. Otázkou je jen, zda v případě označení škol, ve kterých menšina tvoří přes 50% studentů, za segregované nejde spíše než o segregaci studentů o odraz etnické skladby okolí školy, eventuelně o odraz segregovaných sídlišť, kterou školství nemůže ani při nejlepší vůli samo změnit.

Student v závěru práce konstatuje, že americká vláda vynakládá nemalé následky na odstranění důsledků segregace, ale nikoliv na odstranění jejích příčin. K tomu by měla sloužit chybějící komplexní integrační strategie pro oblast bydlení a školství. Namísto toho se Američané soustředí především na výkon studentů jednotlivých škol při srovnávacích testech a následné poskytnutí financí na zkvalitnění výuky v méně úspěšných školách. Práce splnila deklarovaný cíl, po formální, obsahové i odborné stránce vyhověla nárokům kladeným na bakalářském stupni.

Navrhuji její přípuštění k obhajobě a navzdory výše zmíněným drobným nedostatkům navrhuji klasifikaci stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne

Mgr. Petr Anděl, Ph.D.